

Zespół Szkół Nr 1 im. St. Staszica w Kutnie

**WYMAGANIA EDUKACYJNE I
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA**

GEOGRAFIA

Opracowała:
mgr Agnieszka Dobroń

Przedmiotowy System Oceniania zawiera główne ramy i wartości zawarte w Wewnątrzszkolnych Zasadach oceniania.

I. Cele edukacyjne

1. Zdobyć i rozszerzyć wiedzę potrzebną do zrozumienia istoty zjawisk i procesów zachodzących w środowisku geograficznym w skali małych i dużych regionów.
2. Zdobyć umiejętności geograficznych niezbędnych do wykorzystania w praktyce opanowanej wiedzy geograficznej.
3. Przygotowanie do świadomego podejmowania decyzji, uwzględniających zachowanie ciągłości funkcji przyrody i równowagi w środowisku, jak też potrzeby człowieka /rozwój zrównoważony/.
4. Wykształcenie umiejętności interpretowania zjawisk i procesów społeczno-ekonomicznych i politycznych na tle uwarunkowań przyrodniczych, historycznych i kulturowych w różnych skalach przestrzennych.
5. Wyposażenie ucznia w wiedzę i umiejętności umożliwiające zdanie matury i dostanie się na studia wyższe.

II. Ocenie podlega.

1. Znajomość i rozumienie treści programowych.
2. Opisywanie zjawisk, procesów i zależności zachodzących w środowisku geograficznym z użyciem terminologii stosowanej w naukach geograficznych.
3. Umiejętność czytania i interpretacji map występujących w różnych pomocach naukowych /atlasach, podręcznikach, czasopismach itp./.
4. Celowe wykorzystywanie roczników statystycznych, zestawień tabelarycznych i graficznych, rysunków, przekrojów, fotografii, które mają posłużyć do prawidłowego oceniania, wnioskowania i prognozowania zmian zachodzących w środowisku.
5. Umiejętność dokonywania obserwacji, pomiarów i obliczeń /środowisko, mapa, rocznik statystyczny/.
6. Celowe korzystanie z różnych nowych źródeł wiedzy.

III. Cele oceniania.

- a. Wdrażanie do systematycznej pracy i samooceny.
- b. Określenie stopnia opanowania wiedzy teoretycznej i praktycznej.
- c. Wspieranie szkolnej kariery uczniów i ich motywowanie.
- d. Oddziaływanie na uczniów najzdolniejszych, ale także słabych oraz przeciętnych, których w szkole jest najwięcej.
- e. Dostarczanie rodzicom i uczniom informacji o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie oraz indywidualnych potrzebach.
- f. Dostarczenie nauczycielom informacji o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
- g. Ustalenie oceny śródrocznej i końcoworocznej.

IV. Ogólne kryteria oceny

Ocena celująca

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach geograficznych lub olimpiadach pokrewnych,
- posiada wiedzę wykraczającą poza obowiązujący program nauczania.

Ocena bardzo dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości

i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz potrafi:

- sprawnie poruszać się w tematyce geograficznej,
- samodzielnie rozwiązywać problemy,
- wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych,
- posługiwać się poprawnie terminologią geograficzną,
- samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności,
- przeprowadzać prawidłową analizę związków przyczynowo-skutkowych, zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- w oparciu o źródła przeprowadzić analizę procesów i określić ich konsekwencje.

Ocena dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania a także potrafi:

- samodzielnie wyjaśniać typowe zależności,
- posługiwać się terminologią geograficzną z nielicznymi potknięciami i błędami,
- sprawnie rozwiązywać zadania geograficzne,
- przeprowadzić prostą analizę związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- samodzielnie dokonać analizy danych statystycznych przedstawionych w różnej formie,
- w oparciu o dane liczbowe sporządzić diagramy, wykresy, kartodiagramy itp.

Ocena dostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową, co pozwala mu na:

- wykazanie się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów geograficznych,
- stosowanie poznanych pojęć i terminów w sytuacjach typowych,
- wykonywanie prostych obliczeń geograficznych,

- wskazywanie elementarnych związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- samodzielne rozwiązywanie elementarnych zadań geograficznych.

Ocena dopuszczająca

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w takim zakresie, że potrafi:

- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonać ćwiczenia i zadania o niewielkim stopniu trudności,
- wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych,
- wskazać elementarne związki pomiędzy składnikami środowiska geograficznego.

Ocena niedostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz:

- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych,
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszych ćwiczeń i zadań,
- nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełnienia braków oraz nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

V. Narzędzia pomiaru (sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności).

5.1. Odpowiedź ustna z bieżącego materiału:

- a/ zakres - pięć ostatnich tematów
- b/ zasada przeprowadzania - bez zapowiedzi
- c/ kryteria oceny – pod uwagę bierzemy poprawność użytej terminologii, poprawność merytoryczną,

5.2. Dłuższa wypowiedź z powtarzanego materiału,

5.3. Sprawdziany pisemne:

- a/ czas trwania - 10-20 minut,
- b/ częstotliwość w semestrze - według uznania nauczyciela,
- c/ zakres - do pięciu ostatnich tematów,
- d/ zasady przeprowadzania - bez zapowiedzi,
- e/ kryteria oceny - poprawność odpowiedzi.

5.4. Prace klasowe, testy po każdym dziale, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem:

- a/ czas trwania - do 40 minut,
- b/ częstotliwość w semestrze - 2-3,
- c/ zakres - przerabiany dział,
- d/ zasady przeprowadzenia - zapowiedź co najmniej 1 tydz. przed terminem pisanie,
- e/ kryteria oceny - poprawność odpowiedzi, metoda rozwiązania, poprawność użytej terminologii
- f/ uczeń ma możliwość jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej zgodnie z zasadami określonymi w WSO.

W przypadku prac pisemnych punktowanych stosuje się następującą skalę :

- **celujący** 98 - 100% maksymalnej liczby punktów i zadania wykraczające
- **bardzo dobry** 86 - 97% maksymalnej liczby punktów
- **dobry** 75 - 85% maksymalnej liczby punktów
- **dostateczny** 50 - 74% maksymalnej liczby punktów
- **dopuszczający** 36 - 49% maksymalnej liczby punktów
- **niedostateczny** 0 - 35% maksymalnej liczby punktów.

5.5. Projekty

- praca pisemna w postaci dłuższego opracowania (np. monografia regionu, charakterystyka krainy geograficznej, opis i analiza problemu itp.),

- referat - krótka prezentacja na określony temat,

5.6. Praca domowa wykonana w zeszycie bądź w innej ustalonej z nauczycielem formie (np. Tabeli, planszy, plakatu, modelu itd.),

5.7. Ćwiczenia wykonywane podczas lekcji sprawdzające umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji geograficznej lub ćwiczenia wykonywane przy pomocy instrukcji, a także ćwiczenia terenowe,

VI. Praca nauczyciela geografii z uczniem zdolnym:

- a) opracowywanie indywidualnych planów pracy,
- b) dobór skutecznych form i metod pracy,
- c) motywowanie, aktywowanie ucznia,
- d) dzielenie się uwagami, spostrzeżeniami,
- e) praca w ramach prowadzonych zajęć z koła geograficznego.

VII. Praca nauczyciela geografii z uczniem mającym trudności w nauce:

- a) rozwijanie u ucznia aktywności motywacji do dalszej pracy,
- b) wzmacnianie u ucznia wiary we własne siły i poczucia odpowiedzialności za wykonywanie własnych działań,
- c) Kształtowanie u ucznia umiejętność pracy indywidualnej i zespołowej,
- d) Praca z uczniem słabym odbywa się w ramach koła fizycznego.

VIII. Sposoby informowania uczniów.

Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z PSO. Wymagania na poszczególne oceny są udostępniane wszystkim uczniom. Wszystkie oceny oparte o opracowane kryteria są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

IX. Postanowienia końcowe

Przedmiotowy system oceniania z geografii jest integralną częścią Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania Zespołu Szkół Nr 1 im. St. Staszica w Kutnie. Wszystkie sprawy nie ujęte w przedmiotowym systemie oceniania rozstrzygane będą zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.